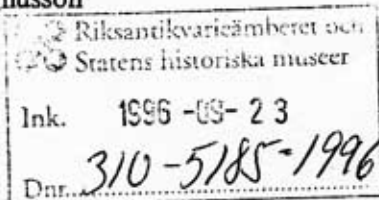

Kulturmiljöenheten
Gösta Magnusson

Byggnadsminnesförklaring av ekonomibyggnaderna vid Lill-Kumla,
Odensala-Kumla 2:4, Odensala socken, Sigtuna kommun

Ni har den 12 mars 1996 väckt fråga om byggnadsminnesförklaring av
rubr byggnader.

Enligt Länsstyrelsens mening är Lill-Kumla genom sin bevarade mycket
ålderdomliga prägel värd att byggnadsminnesförklaras. Länsstyrelsen har
därför upprättat förslag till skyddsföreskrifter i samband med en byggnads-
minnesförklaring.

Ni har den 8 maj godtagit förslaget till skyddsföreskrifter. Sigtuna kommun
har den 9 september 1996 tillstyrkt förslaget.

Lill-Kumla ligger i område av riksintresse för kulturminnesvården (K67)
och har i länsantikvariens inventering 1975 av kulturhistoriskt värdefull
bebyggelse i Odensala åsatts beteckningen *omistlig*.

Fastighetens huvudbyggnad är ett bostadshus från slutet av 1800-talet, in-
rättat för modernt boende, medan samtliga ekonomibyggnader företer en
mycket ålderdomlig prägel. Orsaken härtill är att jordbruket sedan 1940-
talet varit utarrenderat och att ekonomibyggnaderna därför undgått moderni-
sering.

Lill-Kumla leder sitt ursprung från laga skiftet av Kumla by 1842, varvid
dåvarande ägaren av Kumla 2:4, bonden Anders Jansson ålades att flytta sin
gård på ¼ mantal kronoskatte till dess nuvarande plats 600 m väster om den
gamla byn.

Lill-Kumla har en s.k. götisk gårdsform, d.v.s. mangård och fägård avskiljs
av ett staket. Mangården utgöres av huvudbyggnad (mangårdsbyggnad),
som flankeras av en källarstuga (lillstugan) och en spannmålsbod.

Fägården är tresidigt kringbyggd med stall, ladugård, loge, svinhus, vagns-
lider, hönsbhus, slöjdbod, avträde, vedbod. Lillstugan har tidigare varit

bostadshus, men fungerar nu endast som förvaring av inventarier. Ca 150 m norr om huvudbyggnaden ligger en smedja. Den ålderdomliga prägel n gäller inte endast det yttre. Även interiörerna är orörda. Så t.ex. är båsen och spiltorna m.m. kvar liksom bälgen i smedjan.

Lill-Kumla uppvisar en "Trusen" bild av en mindre uppländsk bondgård från tiden före 2:a världskriget. Att vissa herrgårdsanläggningar och även torp bevarats relativt orörda är inte ovanligt men att en gård av Lill-Kumlas storlek bevarats som här skett torde höra till ovanligheten.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) att förklara ekonomibyggnaderna inkl. den s.k. Lillstugan på fastigheten Odensala-Kumla 2:4 för byggnadsminne.

I samband härmed meddelar Länsstyrelsen enl 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter

1. Byggnaderna nr 2-9 enligt bifogade situationsplan får inte rivas eller flyttas.
2. Byggnaderna får inte till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras
3. Ingrepp får inte göras i byggnadernas stomme och fasta inredning.
4. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet skall ske med material och metoder som är anpassade till byggnadernas egenart.
- ./ 5. Det område kring byggnaderna som markerats på bifogade karta får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Området skall hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.
6. Vid förändringar av exteriören på byggnad nr 1 enl bifogade situationsplan skall utformning, materialval och färgsättning anpassas till övriga byggnader. Samråd skall ske med Länsstyrelsen.

Enl 21 § samma lag skall detta beslut tillämpas utan hinder av att talan förs mot beslutet.

Länsstyrelsen bedömer att skyddsföreskrifterna inte medför att Ni har rätt till ersättning enligt 3 kap 10 § samma lag.

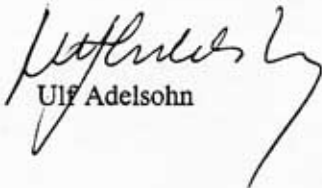

./.
Detta beslut kan enligt 3 kap 19 § KML överklagas hos länsrätten enligt bilaga.

Länsstyrelsen lämnar råd i fråga om underhållet av byggnaderna samt värden av det kringliggande området.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § KML lämna tillstånd till att byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ulf Adelsohn. I beslutet har även deltagit länsassessor Hans Trapp, länsantikvarie Jan-Bertil Schnell samt biträdande länsantikvarie Gösta Magnusson, föredragande.

Ulf Adelsohn

Gösta Magnusson

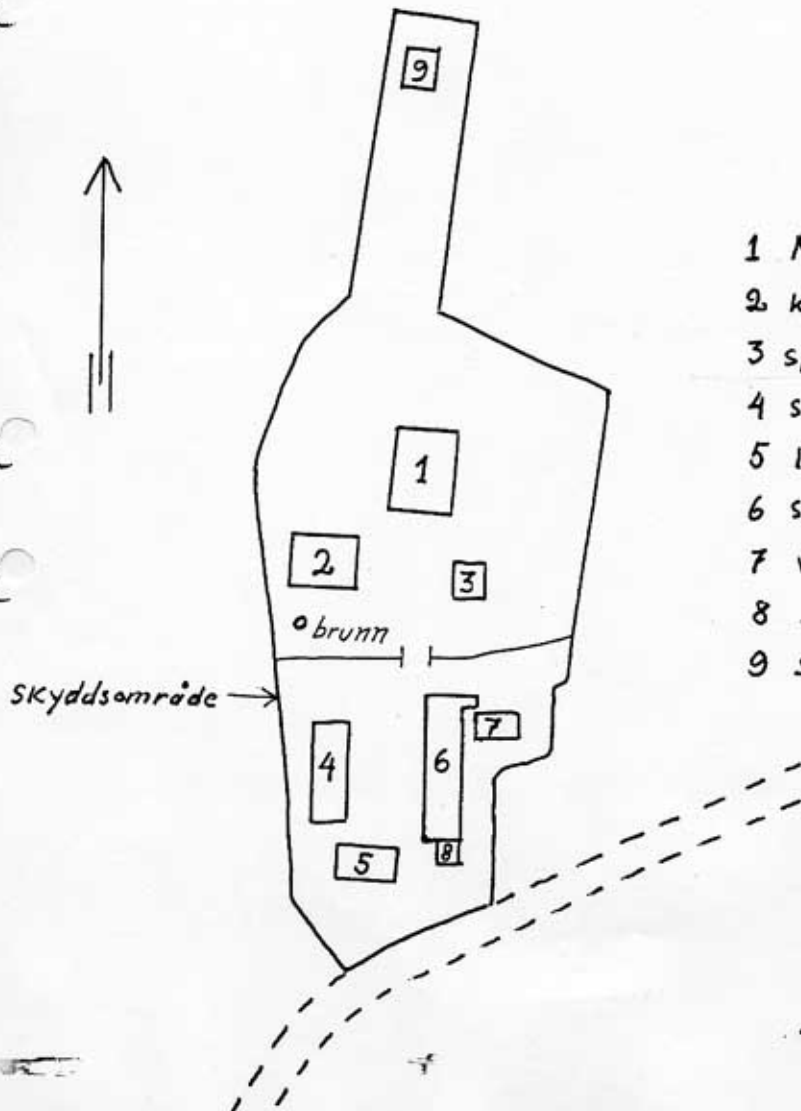
Kopia till:

akten
kulturmiljöenheten
byggnadsminnesregistret
Stockholms läns museum
Riksantikvarieämbetet
Sigtuna kommun
Bygg- och trafiknämnden i Sigtuna kommun med lagakraftsbevis
Riksantikvarieämbetet med lagakraftsbevis
Fastighetsregistermyndigheten med lagakraftsbevis
Inskrivningsmyndigheten med lagakraftsbevis
Landshövdingen
länsöverdirektören
rättsenheten

Bilaga:

Tillhör Länsstyrelsens
beslut av den 18/9-96.
dnr. 221-96-4492.

Lill-Kumla, Kumla 2:4
Odensala socken
Sigtuna kommun

- 1 Mangårdsbyggnad
- 2 Källarstuga (Lillstugan)
- 3 Spännmålsbod
- 4 Stall och ladugård
- 5 loge
- 6 Slöjdbod, häns hus, vagnslider, avträd
- 7 vedbod
- 8 Svinhus
- 9 smedja

Skala 1:2500